

UTDANNINGSPLAN FOR RUS- OG AVHENGIGHETSMEDISIN

RUSAVDELINGEN

LÆRINGSARENA RUSSEKSJON TROMSØ

LÆRINGSARENA RUSSEKSJON NARVIK

Psykisk helse og rusklinikken

Universitetssykehuset Nord-Norge

2022

Innhold

1. INNLEDNING.....	4
1.1 Om Universitetssykehuset Nord-Norge	4
1.2 Om utdanningsplanen.....	4
2. FELLES FOR BEGGE LÆRINGSARENAENE.....	5
2.1 Introduksjon av nye LIS	5
2.2 Veiledning	5
2.3 Vaktordning	6
2.4 Vurderingsinstans	6
2.5 Internundervisning.....	6
2.6 Kurs	7
2.7 Simulering, ferdighetstrening, fagdager.....	8
2.8 Forskning	8
2.9 Felles kompetansemål (FKM).....	8
2.10 Faglig utvikling/Fordypningstid.....	9
2.11 Individuell utdanningsplan.....	9
2.12 Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål.....	10
2.13 Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege	10
2.14 Tillitsvalgte	11
3. OM RUSSEKSJON TROMSØ.....	11
3.1 Behandling/tilbud ved Ruspoliklinikken.....	11
3.2 Behandling/tilbud ved Avrusning Tromsø	12
3.3 Behandling/tilbud ved Rusbehandling Restart.....	12
3.4 Behandling/tilbud ved Rusbehandling ung.....	13
3.5 Samarbeidspartnere	13
3.6 Bemanning/kompetanse	14
3.7 Fysisk utforming, medisinsk teknisk utstyr.....	14
3.8 Bibliotekjeneste og litteraturtilgjengelighet.....	14
3.9 Psykiatri.....	14
3.10 Andre læringsarenaer	15
3.11 Organisering av supervisjon.....	15
3.12 Et standardisert utdanningsløp ved Russeksjon Tromsø (RT):.....	15
4 OM RUSSEKSJON NARVIK.....	16
4.1 Behandling/tilbud ved avrusningsenheten	17
4.2 Behandling/tilbud ved døgnenheten.....	17

4.3 Poliklinisk behandling	18
4.4 Samarbeidspartnere.....	18
4.5 Bemanning/kompetanse	18
4.6 Fysisk utforming, medisinsk teknisk utstyr.....	18
4.7 Bibliotekjeneste og litteraturtilgjengelighet.....	19
4.8. Utdanningsforløpet i Russeksjon Narvik	19
4.8.1 Russeksjon Narvik som læringsarena for LIS.....	19
4.8.2 Avrusning/døgnetenhet	19
4.8.3 Akuttvurderinger	20
4.8.4 Poliklinikk.....	20
4.8.5 Vaktordning	21
4.9 Psykiatri.....	21
4.10 Organisering av supervisjon.....	21
4.11 Andre læringsarenaer	21
4.12 Et standardisert utdanningsløp ved Russeksjon Narvik (RN):	22
5. KONTAKTINFORMASJON.....	22

1. INNLEDNING

1.1 Om Universitetssykehuset Nord-Norge

Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) består av sykehus lokalisert i Tromsø, Harstad, Narvik og Longyearbyen, samt distriktpsykiatriske sentre på Storslett og Silsand. UNN er universitetssykehus og regionsykehus i Helse Nord og har et omfattende samarbeid med Universitetet i Tromsø. Spesialistutdanningen av leger er svært viktig for UNN. Som universitetssykehus har vi et særskilt ansvar for å sikre utdanningen av legespesialister i Nord-Norge.

Psykisk helse- og rusklinikken omfatter UNNs samlede tilbud innenfor psykisk helsevern for voksne og Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Innenfor TSB omfatter virksomheten p.t. ruspoliklinikk og 5 døgnbaserte virksomheter. Innenfor psykisk helsevern for voksne omfatter virksomheten p.t. 6 voksenpsykiatriske poliklinikker (inkludert Alderspsykiatri poliklinikk), 6 ambulante team, 2 FACT-team, 1 ACT-team og 15 døgnbaserte enheter.

Hoveddelen av TSB i UNN er organisert i Rusavdelingen. I tillegg tilbys poliklinisk rusbehandling i rusteam ved alle klinikkens voksenpsykiatriske poliklinikker. Rusavdelingen består av to kliniske seksjoner; Russeksjon Narvik og Russeksjon Tromsø. UNN tilbyr spesialistutdanning i Rus- og avhengighetsmedisin både i Tromsø og Narvik. Begge stedene kan tilby hele utdanningsløpet, men LIS kan også gjennomføre en spesialistutdanning som bygger på klinisk praksis fra begge stedene. Som læringsarena har Russeksjon Narvik sin styrke i at det er en seksjon som er godt tilrettelagt for at leger kan følge pasientene gjennom deres behandlingsforløp fra start til slutt, gjennom ulike behandlingsnivåer. Russeksjon Tromsø på sin side har noe mer tradisjonelt inndelte pasientforløp, hvor legene primært følger pasienter ved en enhet om gangen. Dette gir anledning til at legene kan gå mer i dybden på enhetenes målgrupper og behandlingstilnærminger.

1.2 Om utdanningsplanen

Utdanningsvirksomheten skal sørge for at utdanningen av legespesialister skjer under faglig forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømning i utdanningsløpet. Det skal lages en overordnet utdanningsplan for den enkelte spesialitet som angir hvordan virksomheten vil sikre at leger i spesialisering kan oppnå læringsmålene. Formålet med den overordna utdanningsplanen for hver av spesialitetene er å beskrive oppbygning og rekkefølge for hele utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert spesialiseringssupplerings-/suppleringsstjeneste. Forskriften stiller tydelige krav til hva utdanningsplanen skal inneholde.

Utdanningsplanen skal blant annet redegjøre for hvilke læringsmål virksomheten kan oppfylle, og på hvilke læringsarenaer, hvordan det legges til rette for supervisjon og veiledning, internundervisning og forskning.

Planen suppleres av en utdanningsplan i Kompetanseportalen/Dossier, som tildeles LIS ved tilsettelse. I Kompetanseportalen er de forskriftsfestede læringsmål detaljert beskrevet med læringsaktiviteter kandidaten forventes å gjennomføre. Det vil også foreligge en egen plan i Kompetanseportalen for læringsmål i Felles kompetansemål.

Planen skal ligge til grunn for virksomhetens internkontroll og oppfølging fra Helsedirektoratet og Legeforeningens spesialitetskomiteer. Planen skal være et offentlig dokument tilgjengelig for den enkelte lege i spesialisering, også i forbindelse med søknad om ansettelse. Utdanningsplan for Universitetssykehuset Nord-Norge vil bli publisert på helseforetakets nettside. Utdanningsplanene skal senest publiseres 1. juni 2019 og skal deretter oppdateres årlig.

Utdanningsplanen vil danne grunnlaget for en individuell utdanningsplan, også kalt gjennomføringsplan, som den enkelte LIS skal tildeles ihht Forskrift om spesialistutdanning. Den individuelle utdanningsplanen skal sørge for en gjensidig forpliktelse og være et verktøy for planlegging og oppfølging av den enkelte LIS.

2. FELLES FOR BEGGE LÆRINGSARENAENE

2.1 Introduksjon av nye LIS

Ny LIS tas imot av seksjonsleder for velkomst, introduksjon og omvisning. Ny LIS vil få relevant opplæring og innføring i de viktigste arbeidsoppgavene og rutiner ved seksjonen av annen LIS/overlege. I tillegg vil LIS bli introdusert for de øvrige faggruppene og få informasjon om rollefordeling/oppgavefordeling mellom de ulike faggrupper ved seksjonen. LIS vil få utdelt et introduksjonshefte med informasjon om klinikken samt faglig informasjon, inkludert legespesifikke rutinebeskrivelser for seksjonen. LIS vil ved oppstart få tildelt individuell veileder, som er spesialist i Rus- og avhengighetsmedisin. Det vil også i løpet av de første ukene utarbeides en individuell utdanningsplan/ gjennomføringsplan. Det avholdes legemøte felles for leger ved Russeksjon Narvik og Russeksjon Tromsø hver 14. dag, og ved første legemøte etter oppstart blir LIS introdusert for den øvrige legegruppa i avdelingen. Det skal ellers sikres at man har fått kjennskap til klinikkens rutiner og opplæring i relevante dataprogram og journalsystem. Leder tildeler kompetanseplaner relevant for spesialisering i Rus- og avhengighetsmedisin og Felles kompetansemål i Kompetanseportalen. I tillegg blir LIS tildelt generelle kompetanseplaner og e-læringskurs gjeldende for alle ansatte i seksjonen.

2.2 Veiledning

Veiledning og vurdering av LIS vil utføres i henhold til retningslinjer gitt fra Helsedirektoratet. LIS får oppnevnt individuell veileder ved oppstart, denne vil være spesialist i Rus- og

avhengighetsmedisin. LIS har ukentlig veiledning med individuell veileder, til fastsatt tidspunkt. I tillegg kommer ad hoc veiledning gjennom hele forløpet, og veiledning via ulike felles møtearenaer inkludert kardexgjennomgang. Alle aktuelle veiledere må delta på godkjent veilederkurs. Dersom veileder mot formodning skulle ha lengre tids fravær, vil man organisere det slik at LIS får tildelt en annen veileder i aktuelle periode. Tema for individuell veiledning vil være blant annet utdanningsplan, faglige utfordringer, praktiske ferdigheter, fordypning, samarbeid med kollegaer, refleksjon over rolle som lege, balanse arbeid og privatliv.

LIS vil i løpet av spesialisingsløpet motta psykoterapiveiledning ihht spesialiseringsregler for LIS. Man vil da få 30 timer psykoterapiveiledning, med godkjent psykoterapiveileder. Per d.d. er alle klinikkens godkjente psykoterapiveiledere lokalisert i Tromsø. LIS i Narvik vil derfor få tildelt psykoterapiveileder ved Psykiatrisk avdeling UNN Tromsø. Veiledningen kan foregå dels med fysisk oppmøte, dels digitalt på grunn av lang reisevei. Utgifter til reise og opphold ved behov for fysisk oppmøte for psykoterapiveiledning dekkes av seksjonen.

Fra Overordnet utdanningsutvalg planlegges det oppstart av felles gruppeveiledning for felles kompetansemål, som er tiltenkt utprøvd høsten 2022. Det legges til rette for at LIS kan delta på dette.

LIS vil også ha veiledning i hovedspesialitet under tjeneste i Psykiatrisk avdeling.

2.3 Vaktordning

Rusavdelingen har felles vaktordning for Russeksjon Narvik og Russeksjon Tromsø. På vakt møter man mange ulike problemstillinger fra avdelingens sengeposter, henvendelser fra kommunale instanser og henvendelser fra leger i primær- og spesialisthelsetjenesten. Per d.d. går forvakt 6-delt vakt, bakvakt 7-delt. Etter ordinær arbeidstid mottar vakthavende lege henvendelser per telefon, og har utrykningsplikt dersom tilstedeværelse vurderes nødvendig – da med 2 timert utrykningstid.

2.4 Vurderingsinstans

Vurderingsinstansen er tverrfaglig sammensatt og felles for hele Rusavdelingen, med representasjon fra begge russeksjonene. Alle LIS i Rusavdelingen deltar i vurderingsinstansen i en rotasjonsordning, slik at det sikres at alle LIS får dekket læringsmål knyttet til rettighetsvurderinger. Spesialist i vurderingsinstansen kan være legespesialist eller psykologspesialist. Overlege kan også delta for å støtte LIS ved behov.

2.5 Internundervisning

Den teoretiske undervisningen står sentralt i LIS' teoretiske kunnskapstilegnelse, og undervisningsmøter anses å være et viktig forum for legespesifikke problemstillinger hvor LIS og overleger presenterer og drøfter ulike problemstillinger knyttet til spesialiteten. Det

avholdes legespesifikk internundervisning to timer ukentlig i tema relevant for rus- og avhengighetsmedisin. Undervisningen er felles for leger ved Rusavdelingen i UNN (Narvik og Tromsø), Finnmarkssykehuset, Helgelandssykehuset og Nordlandssykehuset. Undervisningen foregår digitalt, men legene ved de ulike seksjonene sitter oftest samlet. LIS vil også ha ansvar for egne undervisninger, fortrinnsvis minst en gang per semester. Det forventes også at overleger deltar og bidrar på felles internundervisning, både for egen faglig oppdatering og for å tilføre diskusjonene faglig tyngde.

Noen av temaene som fremgår av læringsmålene er overlappende med læringsmål i den psykiatriske spesialistutdanningen. For disse tema vil det være mulig for LIS-leger i Rusavdelingen å delta på undervisningen for LIS ved psykiatrisk avdeling. I tillegg tilstrebes det samling med fysisk oppmøte fast to dager i halvåret hvor RAM-leger fra TSB i hele Helse Nord inviteres. I tillegg til faglig oppdatering, er tiltaket tenkt å bidra til at man kan knytte kontakter og styrke samarbeid på tvers av helseforetakene/avdelingene.

Utdanningsutvalget har ansvar for å sette opp det konkrete programmet for internundervisning hvert semester i henhold til en 7-semesteres undervisningsplan (se vedlegg 1). Tema for internundervisning velges ut fra læringsmålene. Det ses også på mulighet for at enkelte tema går igjen årlig for å sikre at nye LIS får undervisning om viktige tema tidlig i forløpet. Programmet sikrer at internundervisningen fyller faglige og kvantitative krav i LIS-utdanningen.

2.6 Kurs

Det tilrettelegges for at LIS får delta på nasjonalt anbefalte kurs nødvendig for å oppnå spesialiteten. I tillegg vil det bli lagt til rette for deltakelse på andre relevante kurs. LIS innvilges permisjon med lønn og dekning av reiseutgifter og kostutgifter (fast sats) utover det som dekkes av Legeforeningens utdanningsfond III.

Nasjonalt anbefalte kurs for LIS i Rus- og avhengighetsmedisin.

- Kurs i administrasjon og ledelse (30 timer) – også læringsmål i FKM
- Innføringskurs I og II
- Grunnkurs I
- Grunnkurs II
- Grunnkurs III
- Grunnkurs IV
- Terapikurs (kan velges blant flere godkjente kurs), min. 2
- Farmakologi (kan velges blant flere godkjente kurs)
- Intoksikologi (kan velges blant flere godkjente kurs)
- ADHD kurs

2.7 Simulering, ferdighetstrening, fagdager

Alle ansatte tilbys kurs i HLR. LIS vil også tilbys deltakelse på MAP (Møte med aggresjonsproblematikk) grunnkurs, som arrangeres på de ulike enhetene og pågår over to dager. MAP er et helhetlig opplæringsprogram for å forebygge og håndtere aggresjons- og voldsproblematikk i helse- og sosialsektoren. Kurset er omtalt i nasjonal helse- og sykehusplan og anbefalt i nasjonale faglige råd for forebygging og riktig bruk av tvang i psykisk helsevern. Visjonen til MAP er å bidra til økt sikkerhet og trygghet for pasienter og personale, samt redusere forekomst av aggressive og voldelige episoder. VIVAT kurs i selvmordsforebygging (Førstehjelp ved selvmordsfare) arrangeres med jevne mellomrom både i Tromsø og Narvik og pågår over to påfølgende dager. LIS som ikke har deltatt på dette tidligere vil få mulighet til å delta. I tillegg arrangeres fagdager på de ulike enhetene, 4-5 dager i året, hvor LIS også oppfordres å delta.

2.8 Forskning

Det er produsert 3 PhD-er innen TSB i klinikken de siste 10 årene, samt gjennomført flere prosjekter hvor Rusavdelingen har bidratt med datafangst for prosjekter forankret i andre institusjoner. Avdelingen har tilknyttet forskningsveiledningskompetanse og det gis hjelp til protokollskrivning, søknad på midler etc. I 2021 hadde Psykisk helse og rusklinikken to PhD-prosjekter med forankring i Rusavdelingen inne til vurdering for finansiering, men dessverre uten at disse nådde opp. Det ene prosjektet hadde en LIS som PhD-kandidat. Utgående fra Russeksjon Narvik foregår det nå et forskningsprosjekt, RUST – Rusfri uten smerter i tenner. Seksjonen har også meldt interesse for deltakelse i et større landsdekkende forskningsprosjekt i regi av SIFER, ikke iverksatt per d.d.

Klinikken har egen avdeling for Fagutvikling, forskning og utdanning, hvor det blant annet er ansatt forskningsleder TSB i 50 % stilling, lokalisert i Tromsø. UNN sentralt gir fra tid til annen tilbud om skrivekurs for LIS og andre som har ideer som de ønsker å følge opp med sikte på mulig forskningsprosjekt/PhD. Rusavdelinga ønsker et aktivt forskningsmiljø og det blir lagt til rette for slik aktivitet dersom ønskelig. Forskningsmetodikk og kunnskapshåndtering er en del av Felles kompetansemål, og LIS skal forberede et forbedringsprosjekt i avdeling som læringsmål i Felles kompetansemål.

2.9 Felles kompetansemål (FKM)

En del av den nye utdanningen for LIS vil være felles for alle spesialiteter gjennom oppnådd kompetanse i 24 definerte læringsmål i Felles kompetansemodul. Disse læringsmålene skal gi LIS kompetanse innenfor følgende områder; etikk, forebygging, forskningsforståelse, kommunikasjon, kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk, pasient- og brukermedvirkning, pasient- og pårørendeopplæring, samhandling, systemforståelse,

organisasjonsutvikling og ledelse. I UNN har Overordnet utdanningsutvalg jobbet med å implementere et utdanningsprogram for alle LIS, dette oppdateres fortløpende.

LIS som starter sin spesialistutdanning etter 1.mars 2019 vil måtte gjennomføre hele programmet for å få godkjent alle læringsmål. For spesialister og LIS i gammel ordning er det noen aktiviteter som vil være obligatoriske, dette gjelder Veilederkurs og Kommunikasjonskurs. UNN, ved direktøren, har vedtatt at LIS i gammel ordning og spesialister skal ha oppnådd formell kompetanse i veiledning innen utgangen av 2022, og UNN har derfor utviklet sitt eget veilederkurs som frem til utgangen av 2022 vil bli gjennomført flere ganger for å dekke behovet. Veilederkurs går over to dager, med en arbeidsoppgave mellom kursdagene. Kurset arrangeres i Narvik, Harstad og Tromsø. Som et alternativ har UiT et studium: HEL-6331 Veiledningskompetanse for helse- og sosialvitenskapelige utdanninger og helsetjenestene, som gir 10 studiepoeng. Dersom LIS ønsker å delta på dette, vil det legges til rette for dette. I tillegg tilrettelegges det for deltakelse på det nasjonale kurs i Administrasjon og ledelse. Utover de obligatoriske læringsaktivitetene oppfordres det også til lokale tilpasninger til læringsaktiviteter.

Oppdatert oversikt over læringsaktiviteter i Felles kompetansemål foreligger på UNN sine sider. Se vedlegg 2 for oversikt over obligatoriske og anbefalte læringsaktiviteter ved UNN.

2.10 Faglig utvikling/Fordypningstid

Det settes av 4 timer fordypningstid per uke, satt inn i tjenesteplan. Dette kan også avvikles som en hel dag annen hver uke. Hvorvidt fordypningstid gjennomføres på arbeidssted eller på hjemmekontor avklares lokalt. Dersom fordypningstid ikke kan avvikles pga bemanningssituasjon eller andre utfordringer i avdelingen, kan fordypningstiden måtte flyttes.

2.11 Individuell utdanningsplan

Alle LIS får utarbeidet en individuell gjennomføringsplan/utdanningsplan ved ansettelse. Denne tilstrebes å være ferdig utformet i løpet av de første fire ukene etter ansettelse. Den individuelle utdanningsplanen inneholder en overordnet fremdriftsplan for hele utdanningsløpet. Denne oppdateres under halvårsevalueringen. Det foreligger egne skjema for halvårsevaluering, se vedlegg 3.

LIS tildeles også en kompetanseplan i Kompetanseportalen, som spesifiserer hvilke læringsmål LIS skal oppnå for å bli spesialist, hvilke læringsaktiviteter som må gjennomføres for å oppnå kompetansen, og ved hvilken læringsarena læringsmålene kan godkjennes. Kompetanseportalen gir LIS, veileder og nærmeste leder en oversikt over utdanningsløpet, og er også den sentrale dokumentasjonsløsningen som danner grunnlag for endelig søknad om godkjenning som spesialist. Planen er tilgjengelig fra PC og mobiltelefon. Se forøvrig kompetanseportal og læringsaktiviteter/vurderingsform for utdypende informasjon.

2.12 Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

For å sikre at LIS kan oppnå faglig progresjon og tilegne seg kompetansekrav i spesialistutdanningen, vil det gjennomføres regelmessig kompetansevurdering i dialog med veileder, supervisor eller i halvårsevaluering. Ved Russeksjon Narvik jobber LIS og overleger tett sammen, og overleger vil ha nær kjennskap til LIS gjennom arbeidet. Progresjon og vurdering av arbeidet vil være tema i ukentlig veiledning hvor veileder gir tilbakemelding til LIS. Vurdering av fortløpende progresjon i spesialisering, oppnåelse av læringsmål og utførte læringsaktiviteter registreres av LIS i egen applikasjon (Kompetanseportalen/Dossier). Seksjonsleder har overordnet ansvar for at læringsmål vurderes og godkjennes, men vil rådføre seg med veileder og supervisor. Det gjennomføres halvårsevalueringer hvor LIS, seksjonsleder, avdelingsoverlege/ seksjonsoverlege, veileder, evt supervisor og utdanningsansvarlig overlege deltar. Det skal ses på mulighet for å etablere et evalueringskollegium, men per d.d. vurderes deltakerene i halvårsevalueringen å ivareta denne funksjonen. Vurdering og tilbakemelding til LIS blir sentralt i dette halvårlige møtet, samt planlegging av videre løp i spesialiseringen. Det lages en mer detaljert plan for neste semester i forhold til kurs, klinisk aktivitet og hvilke læringsaktiviteter og læringsmål som vurderes ønskelig å få gjennomført. Mål med disse evalueringene er å sikre at LIS får gjennomført spesialiseringen på en god måte.

2.13 Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

De generelle bestemmelser for spesialistutdanningen pålegger enhver godkjent utdanningsinstitusjon å ha et utdanningsutvalg bestående av både over- og underordnede leger. Avdelingsledelsen på vegne av avdelingen anses å ha det formelle ansvar ved alle sider av driften av en sykehusavdeling, også ansvaret for utdanningen. Utdanningsutvalget forutsettes på vegne av avdelingsledelsen å ha ansvaret for utdanningsaktivitetene.

Utdanningsutvalget er felles for Rusavdelingen UNN. Utvalget består av avdelingsleder, avdelingsoverlege, utdanningsansvarlig overlege, seksjonsledere fra Russeksjon Narvik og Russeksjon Tromsø, seksjonsoverleger, to LIS-representanter fra hhv Tromsø og Narvik, i tillegg til avdelingsleder ved Fagutvikling, forskning og utdanning.

Leder for utdanningsutvalget er Utdanningsansvarlig overlege. Det gjennomføres fast to møter per halvår, men det kan innkalles til møter dersom det er behov for det mellom de oppsatte møtene. LIS er gjennom sin funksjon i utdanningsutvalget delaktig i planlegging av internundervisning og involvert i utarbeidelse av oppsett til eventuell rotasjon og prioritering for LIS. Utdanningsutvalget har et koordinerende ansvar for alle deler av utdanningen, og jobber blant annet med internundervisning, endring i utdanningsordning, spørsmål vedrørende godkjenning av tjeneste, godkjenning av nye læringsarenaer, gjennomføring av halvårsevaluering og evalueringskollegium, forskning og forbedringsarbeid, fordypningstid og organisering av samlinger for veileder og LIS.

2.14 Tillitsvalgte

På hver seksjon er det plasstillitsvalgt for YLF. Tillitsvalgt for Overlegeforeningen er per dd ansatt i psykiatrisk avdeling Tromsø. Plasstillitsvalgt ved Russeksjon Narvik deltar i regelmessige møter med lokal ledelse sammen med øvrige tillitsvalgte i seksjonen.

3. OM RUSSEKSJON TROMSØ

Russeksjon Tromsø består av fire kliniske enheter som samlet gir tilbud om alle basistjenester innen TSB. Seksjonen er godkjent for innleggelse uten samtykke etter Helse- og omsorgstjenesteloven §10-2, 10-3 og 10-4, samt straffegjennomføringsloven §12. Seksjonens døgntilbud er regionale funksjoner, og pasienter mottas fra hele Nord-Norge. Henvvisninger vurderes ved Rusavdelingens felles vurderingsinstans, som er sammensatt av faglige medlemmer fra begge seksjonene.

Alle enhetene i Russeksjon Tromsø er i dag lokalisert på Åsgård i Tromsø, i samme område hvor mange av UNNs enheter for psykisk helsevern for voksne befinner seg (akutt- alders- og sikkerhetspsykiatri, samt det distriktspsykiatriske sentret for Tromsø og omegn). Nybygg for Psykisk helse og rus planlegges oppført, og skal etter planen ferdigstilles i 2030. Nybygget er besluttet lokalisert på Åsgård. Russeksjon Tromsø har 37 døgnplasser for akutt-, avrusnings-, og døgntilbud, samt en poliklinikk med ca. 22 ansatte. Samlet tilbys en rekke ulike behandlingstilnærminger til rusbehandling, basert på en bio-psyko-sosial forståelsesmodell. Her inngår mentaliseringsbaserte tilbud, lærings- og mestringsorienterte tilbud, kognitive tilnærminger, samt en rekke individuelle og gruppebaserte tilbud som tilbys etter individuelle vurderinger. Gjennomgående i behandlingstilbudet er også et fokus på fysisk, sosial og kulturell aktivitet, kartlegging av somatisk helse, ernæringsstatus og basiskartlegging psykisk helse. Somatiske tiltak skjer i tråd med anbefalinger i Somatisk helse og levevaner/pakkeforløp.

I forbindelse med nybygg for Psykisk helse og rus planlegges det for samlokalisering av seksjonens enheter, som vil legge svært godt tilrette for å videreutvikle både fagmiljø og felles behandlingstilbud.

3.1 Behandling/tilbud ved Ruspoliklinikken

Ruspoliklinikken i Tromsø tilbyr poliklinisk behandling av alle typer rusmiddelavhengighet, misbruk av anabole steroider, samt gaming-/gamblingvansker. Poliklinikken har ansvar for oppfølging av pasienter i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) i Troms. Poliklinikken har også et forebyggende familieteam som er et tilbud til gravide og familier med barn i alderen 0-6 år der en eller begge foreldre har psykiske vansker og/eller rusmiddelproblemer, og gir oppfølging med fokus på familiesituasjon og omsorg.

Som læringsarena representerer Ruspoliklinikken et tverrfaglig miljø der det gis behandling til et bredt spekter av pasienter, kfr ovenfor: LIS vil kunne påregne å oppnå kompetanse svarende til en rekke kliniske læringsmål, samt grunnleggende ferdigheter innenfor pasientkommunikasjon og andre læringsmål som som teoretisk dekkes av felles kompetansemødu. Arbeidet på Ruspoliklinikken gir mulighet for å følge pasienter over tid og LIS vil få erfaring med planlegging av behandlingsprosess og ulike behandlingsforløp. Legene på poliklinikken har et særlig ansvar for oppfølging av LAR-pasienter og vil oppnå grunnleggende kompetanse innen substitusjonsbehandling med opioider. Samarbeid med bl.a. kriminalomsorgen og kommunale oppfølgingstjenester gir et helhetlig bilde av mange pasienters sosiale situasjon og livssituasjon i bred forstand. Arbeid i ansvarsgruppe og kontakt med pårørende/familie inngår i arbeidet.

3.2 Behandling/tilbud ved Avrusning Tromsø

Enheten har 10 plasser for pasienter med alle typer avhengighet/rusmiddelmissbruk over 18 år, hvorav 4 er forbeholdt akuttinnleggelse. Henviing skjer primært via fastlege eller sosialtjeneste, i tillegg til øvrig spesialisthelsetjeneste. Enheten tilbyr avrusning, abstinensbehandling, skjerming og stabilisering – som enkelttiltak eller før ordinær rusbehandling enten ved egen døgnavdeling eller andre døgnavdelinger. I tillegg tar enheten imot pasienter som er i behov av innleggelse for nedtrapping og opptrapping av vanedannende medikamenter (inkludert LAR), samt kortere vurderingsopphold. Pasientene tilbys både medikamentell og ikke-medikamentell støtte i avrusningsprosessen. Enheten har regional funksjon og tar imot pasienter fra hele Helse Nord.

Som læringsarena gir AU bred praktisk klinisk erfaring i diagnostikk og håndtering av somatisk sykkelighet og komplikasjoner til alvorlig rusavhengighet, både av nevrologisk og indremedisinsk art, samt abstinensvurdering og behandling. LIS får trening i kommunikasjon i en labil og noen ganger utrygg atmosfære, samt psykologisk støttebehandling sammen med psykolog og det øvrige personalet. Håndtering av abstinenskramper, vurdering og evt forebygging av delir. Akutt alvorlig rus krever kunnskap om og oppfølging av vitale funksjoner, bevissthet osv. LIS må kjenne til grenseoppgangen mot somatisk akuttmottak

3.3 Behandling/tilbud ved Rusbehandling Restart

Rusbehandling Restart har 12 sengeplasser. Enheten tilbyr elektivt døgnopphold med utredning og behandling til pasienter med alle typer alvorlig rusmisbruk/avhengighet, med varierende grad av samtidig psykisk lidelse, somatisk komorbiditet og sosiale utfordringer knyttet til utdanning, jobb, bolig og økonomi. Ordinær behandlingstid er 6 uker, med mulighet til å søke forlengelse og med individuelle vurderinger for hver pasient. Avdelingen har regelmessig pasienter på brukerstyrte senger, avtalte individuelle oppfølgingsopphold, samt planlagte re-opphold. Det tilbys dagtilbud og poliklinisk oppfølging i etterkant av innleggelse. Pasientene tilbys kartlegging av både psykisk og fysisk helse. Det tilbys gruppebehandling,

ulike pedagogiske, psykoedukative og prosessstyrte grupper. Pasienter tilbys også individuell oppfølging. Samarbeid med øvrige tjenester, og forberedelse til videre rehabilitering/behandling etter utskrivelse vektlegges tungt.

Som læringsarena gir Restart LIS en særlig god innsikt i alkoholbrukslidelsene hos voksne. Legen gjør somatisk inntakstundersøkelse og følger opp både evt komorbide lidelser og deltar i behandlingsteamet og arbeidet med avhengighetsproblematikken. Somatiske lidelser som KOLS, diabetes, hjerte/kar sykdom og leversykdom forekommer som kompliserende faktorer. LIS vil således erfare behovet for samarbeid med de somatiske avdelinger i sykehuset.

3.4 Behandling/tilbud ved Rusbehandling ung

Rusbehandling ung har 15 plasser, og tilbyr elektiv behandling med varighet inntil 6 måneder. Tilbudet retter seg primært mot yngre voksne med alle typer av rusmiddelavhengighet. Behandlingstilbudet er i stor grad gruppebasert og har flere ulike behandlingsgrupper hvor pasientene får en mulighet til å jobbe med sine utfordringer sammen med andre. Det gjøres til enhver tid individuelle vurderinger når det gjelder den enkeltes deltakelse i behandlingsgruppene, og individuelle tilnærminger tilbys som et supplement evt. alternativt til grupper. På Rusbehandling ung er miljøterapi gjennom daglig samspill med andre, støtte i omgivelsene og det å ta del i et fellesskap en sentral del av behandlingen. Det legges til rette for ulike typer fysisk og kulturell aktivitet, samt utdannings- eller arbeidsrettede tiltak.

Som læringsarena er Rus ung preget av unge mennesker med hovedsakelig skadelig bruk av illegale stoffer. LIS vil måtte jobbe med å opparbeide tillit og legge opp behandlingen så langt som mulig på pasientens premisser. Motivasjonssamtaler preger arbeidet kanskje enda mer enn i andre enheter? Læringsmål knyttet til legerollen og samhandling med øvrige personalgrupper vil kunne oppnås her. Utredning og behandling av ADHD og andre utviklingsforstyrrelser sammen med psykolog/sykepleier/annet personale forekommer ofte og LIS vil oppnå kompetanse svarende til de aktuelle læringsmål. Deltakelse i utredning og behandling av personlighetsproblematikk, depresjon og andre psykiske lidelser inngår i legens arbeid. Diagnostikk og behandling av de skadelige effekter av bruk av anabole androgene steroider forekommer. LIS vil oppleve behov og nytten av nevrobiologisk kunnskap. Legerollen på Rus Ung gir også innsikt i det miljøterapeutiske arbeidet i en slik Enhet.

3.5 Samarbeidspartnere

Enhetene samarbeider tett med hverandre, øvrige avdelinger i sykehuset, fastleger, NAV, kommunal Rus- og psykiatritjeneste, barnevern, brukerorganisasjoner, politi og fengselsvesen. Prevensjon til kvinner i LAR tilbys, og kan evt gjennomføres i samarbeid med gynekologisk avdeling. Det gjennomføres kartlegging av barn som pårørende og barn av pasienter i TSB tilbys samtale i avdelingen. Det er fokus på ivaretagelse av barn med

samarbeid med barnevernet der det vurderes nødvendig. Det tilstrebes også kontakt med pårørende.

3.6 Bemanning/kompetanse

Russeksjon Tromsø har i overkant av 100 ansatte. LIS-ene er ansatt på seksjonsnivå, men inngår i rulleringsplaner slik at de har sitt daglige arbeid ved en av seksjonens enheter, og gjennom en 5-årsperiode får erfaring fra flere av seksjonens enheter. Per d.d. er det (fyll inn antall LIS og overleger, psykologspesialister og psykologer). I tillegg kan LIS i andre spesialiseringer (allmenntilleggsmedisin, psykiatri) tilbys gjennomstrømningsstilling ved Russeksjon Tromsø. Seksjonen har 5 overlege- og 4 LIS-stillinger. Det er 11 psykolog- og psykologspesialiststillinger i seksjonen. Det er en fagutviklerstilling ved hver enhet. I tillegg er det ansatt spesialsykepleiere, vernepleiere, ergoterapeut, kunstterapeut, barnevernspedagoger, sosionomer og miljøarbeidere. Det er ved alle enhetene fokus på brukermedvirkning og at pasienten er en del av sitt eget behandlingsteam. Legene inngår i tverrfaglige team som sammen med pasientene samarbeider om behandlingsplanlegging og gjennomføring av tiltak.

3.7 Fysisk utforming, medisinsk teknisk utstyr

Spesialister og LIS har egne kontor på enhetene i kontorområder sammen med øvrige behandlere, fagutviklere og ledelse/administrasjon. Det er egne undersøkelsesrom på enhetene, samt felles „skiftestue“ som benyttes av både psykisk helsevern og TSB-enheter. For utredning og vurdering av somatisk helse er undersøkelsesrom godt utstyrt for å håndtere de vanligste undersøkelser, med tilgang til EKG-apparat, blodsukkerapparat, CRP-apparat, blodtryksmålere, saturasjonsmålere, utstyr til i.v. væskebehandling. Blodprøver tas på post og analyseres ved UNN Breivika. Undersøkelser som ikke kan gjøres i egen avdeling, utføres i UNN Breivika etter henvendelse/tilsøknad.

3.8 Bibliotekstjeneste og litteraturtilgjengelighet

Seksjonens LIS vil ha tilgang til klinikkens egne, velutstyrte bibliotek, samt tilgang til fagbiblioteker og søkemotorer via Universitetet i Tromsø. Det holdes jevnlig kurs i litteratursøk, som ledd i Felles kompetansemål.

3.9 Psykiatri

Det er opprettet samarbeid med øvrige kliniske avdelinger i Psykisk helse og rusklinikken som har virksomhet i Tromsø. Her tilbys LIS tjeneste for å oppnå læringsmål knyttet til psykisk helsevern. Under tjeneste i psykiatri vil det også være mulig å følge opp noen polikliniske pasienter på VPP, også TSB-pasienter i Rusteam. LIS vil under tjeneste i psykisk helsevern tilbys veileder i avdelingen som er spesialist i psykiatri, i tillegg til veiledning av individuell veileder fra Rusavdelingen.

3.10 Andre læringsarenaer

Dersom LIS ønsker å ta deler av tjenesten ved Russeksjon Narvik, vil det forsøkes å legge til rette for dette. Det samme gjelder dersom LIS ønsker å ta psykiatridelen ved en av de andre godkjente læringsarenaene i Psykisk helse - og rusklinikken ved UNN.

3.11 Organisering av supervisjon

Nye LIS samarbeider tett med mer erfarne LIS og overleger, med nær daglig supervisjon fra starten av. Det er relativt korte avstander mellom enhetene (ca. 5 minutter gange) og leger samarbeider tett både med faglige drøftninger, konsultering og generell kollegial støtte. Det er regelmessig kontakt mellom LIS og overleger i det daglige, både ved morgenmøte, kardedxmøter, behandlingsmøter, drøftinger av pasientkasus og ad hoc supervisjon. Det er også tverrfaglige møter ukentlig på enhetene. Supervisjonen foregår dermed parallelt med den kliniske hverdagen og det er lav terskel for kontakt med mer erfaren kollega. Det forventes at LIS konsulterer mer erfarne kollegaer ved usikkerhet, uerfarenhet og særlig ved alvorlige og krevende behandlingsforløp. Behovet for supervisjon avtar gradvis, men også erfaren LIS vil motta supervisjon. Alle spesialister forventes å bidra i opplæringen. Overleger i bakvakt vil også fungere som supervisor for LIS i vakt.

3.12 Et standardisert utdanningsløp ved Russeksjon Tromsø (RT):

Periode (år)	Avdeling/enhet	Tjeneste	Læringsmål
1. år	Avrusning Tromsø	Kombinert avrusnings- og akutenhet.	01, 02, 03, 04, 013, 014, 015, 016, 017, 018, 021, 024, 032, 033, 034, 037, 045, 046, 047, 048, 049, 050, 051, 052, 053, 054, 055, 056, 057, 058, 059, 062, 065, 069, 070, 071, 073
2.-3. år	Rusbehandling Restart/Rusbehandling ung	Døgnetenhet	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 010, 011, 012, 027, 028, 029, 030, 031, 035, 036, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043, 044, 045, 060, 061, 062, 063, 064, 066, 067, 068, 070, 072, 073, 074, 075

4. år	Ruspoliklinikk inkludert LAR	Poliklinisk rusbehandling, inkludert LAR-behandling.	01, 02, 03, 04, 011, 012, 019, 020, 021, 022, 023, 025, 026, 027, 028, 030, 035, 036, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043, 044, 063, 067, 068, 072, 073, 074, 075
5. år	Psykiatri.	Tjenesten tilbys i samarbeid med øvrige kliniske avdelinger i Psykisk helse- og rusklinikken, primært Avdeling Nord og Psykiatrisk avdeling, som har behandlingsenheter innenfor akutt-, alder-, sikkerhet- medikamentfritt- og allmenpsykiatriske enheter i Tromsø.	07, 014, 015, 027, 028, 035, 036, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043, 044, 074, 075 Veileder ved Russeksjon vil også veilede LIS under psykiatriåret.

4 OM RUSSEKSJON NARVIK

Russeksjon Narvik er en av to russeksjoner i Rusavdelingen UNN, underlagt Psykiske helse- og rusklinikken. Russeksjon Narvik består av to sengeposter som tar imot pasienter over 18 år med alle typer rusmisbruks- og avhengighetslidelser. I tillegg drives poliklinisk virksomhet. Seksjonen er godkjent for innleggelse uten samtykke etter Helse- og omsorgstjenesteloven §10-2, 10-3 og 10-4, samt straffegjennomføringsloven §12. Seksjonens døgntilbud er regionale funksjoner, og pasienter mottas fra hele Nord-Norge. Henvisninger vurderes i Rusavdelingens felles vurderingsinstans, som er sammensatt av faglige medlemmer fra begge seksjonene. Russeksjon Narvik er representert med minst to deltakere i vurderingsinstans.

Russeksjon er i dag lokalisert i Håkvik, 12 km utenfor Narvik sentrum – i umiddelbar nærhet til SPHR Ofoten sengepost. Både SPHR og Russeksjon Narvik skal inn i nye Narvik sykehus som planlegges ferdigstilt i 2024. Russeksjon Narvik er organisert med en avrusningsenhet og en døgnetenhet, med totalt 30 sengeplasser. Det er 8 plasser på avrusningsenheten og 22 plasser på døgnetenhet. Russeksjon Narvik har også etablert poliklinisk virksomhet med blant annet ansvar for oppfølging av pasienter i LAR (legemiddelassistert rehabilitering) i Ofoten og omegn. Behandlingstilnærmingen er basert på en bio-psyko-sosial forståelsesmodell av rusavhengighet. Gjennomgående i behandlingstilbudet er også et fokus på fysisk, sosial og kulturell aktivitet, i tillegg til kartlegging av somatisk helse, ernæringsstatus og

basiskartlegging psykisk helse. Somatiske tiltak skjer i tråd med anbefalinger i Somatisk helse og levevaner/pakkeforløp.

I forbindelse med nytt sykehusbygg, planlegges det for 2 akutt/utredningssenger ved seksjonen som skal inngå i et samlet akutttilbud med i alt 4 akutt/utredningssenger innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rus- og avhengighetslidelser (TSB).

4.1 Behandling/tilbud ved avrusningsenheten

Avrusningsenheten ved Russeksjon Narvik har 8 sengeplasser for pasienter med alle typer avhengighet/rusmiddelmissbruk over 18 år. Henvisninger mottas primært fra fastlege, sosialtjeneste eller andre deler av spesialisthelsetjenesten. Enheten tilbyr avrusning, abstinensbehandling, skjerming og stabilisering – som enkelttiltak eller før ordinær rusbehandling enten ved egen døgnavdeling eller andre døgnavdelinger. I tillegg tar enheten imot pasienter som er i behov av innleggelse for nedtrapping og opptrapping av vanedannende medikamenter, inkludert legemiddelassistert rehabilitering, i tillegg til kortere vurderingsopphold. Pasienten tilbys både medikamentell og ikke-medikamentell støtte i avrusningsprosessen. Enheten har regional funksjon og tar imot pasienter fra hele Helse Nord, og er også godkjent for innleggelse uten samtykke etter Helse- og omsorgstjenesteloven §10-2, 10-3 og 10-4, samt straffegjennomføringsloven §12. Det tilstrebes at avrusningsenheten ved Russeksjon Narvik kan ta imot pasienter med akutte rusrelaterte problemstillinger for innleggelse dersom problemstilling tilsir at det er nødvendig og den beste løsningen for pasienten. Lokale forhold med lange avstander og få definerte akuttsenger i Helse Nord nødvendiggjør lokale tilpasninger til det beste for pasientene. I forbindelse med at Russeksjon Narvik skal inn i nytt sykehus fra høsten 2024, pågår det en organisasjonsutviklingsprosess med egen arbeidsgruppe som jobber med å planlegge for enda bedre forløp for denne pasientgruppen i nytt sykehus.

4.2 Behandling/tilbud ved døgnenheten

Døgnenheten ved Russeksjon Narvik har 22 sengeplasser. Avdelingen tilbyr elektivt døgnopphold med utredning og behandling til pasienter med alvorlig rusmisbruk/avhengighet, mange med samtidig psykisk lidelse, somatisk komorbiditet og sosiale utfordringer knyttet til utdanning, jobb, bolig og økonomi. Ordinær behandlingstid er 8 uker, med mulighet til å søke forlengelse og med individuelle vurderinger for hver pasient. Avdelingen har regelmessig pasienter på brukerstyrte senger, avtalte individuelle oppfølgingsopphold, samt planlagte re-opphold. Avdelingen er godkjent for innleggelse etter HOTL §10-2, 10-3 og 10-4, samt straffegjennomføringsloven §12. Pasientene tilbys kartlegging av både psykisk og fysisk helse. Det tilbys gruppebehandling, ulike psykoedukative og prosessstyrte grupper som endringsgruppe, mestringsgruppe, selvhevdelse, friluftsgruppe, kvinnegruppe m.fl. Pasienter tilbys også individualterapi, og de har også mulighet for kunstterapi. Samarbeid med øvrige tjenester og forberedelse til videre rehabilitering/behandling tetter utskrivelse vektlegges tungt.

4.3 Poliklinisk behandling

Russeksjon Narvik driver poliklinisk virksomhet i samme lokaler som sengepostene. Russeksjon Narvik har ansvar for oppfølging av pasienter i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) tilhørende Narvik og tilstøtende kommuner – per d.d. et nedslagsfelt på cirka 30.000 innbyggere. Seksjonen driver også poliklinisk virksomhet i form av prehospital kontakt som inngår i et helhetlig pasientforløp med fokus på varme overganger og forebygging av drop out. Pasienter tilbys poliklinisk oppfølging i en periode i etterkant av innleggelse der det vurderes behov for dette. På sikt vil det jobbes mot å øke kapasitet for poliklinisk virksomhet. På Senter for psykisk helse og rus (SPHRO) har de også et eget Rusteam tilknyttet Voksenpsykiatrisk poliklinikk.

4.4 Samarbeidspartnere

Enhetene samarbeider tett med hverandre, øvrige avdelinger i sykehuset, fastleger, NAV, kommunal Rus- og psykiatritjeneste, barnevern, brukerorganisasjoner, politi og fengselsvesen. Prevensjon til kvinner i LAR tilbys, og kan evt gjennomføres i samarbeid med gynekologisk avdeling. Det gjennomføres kartlegging av barn som pårørende og barn av pasienter i TSB tilbys samtale i avdelingen. Det er fokus på ivaretagelse av barn med samarbeid med barnevernet der det vurderes nødvendig. Det tilstrebes også kontakt med pårørende.

4.5 Bemanning/kompetanse

Russeksjon Narvik har cirka 60 ansatte. Legene er ansatt på seksjonsnivå, og har ansvar for pasienter i avrusningsenhet, døgnetenhet og i den polikliniske virksomheten. Per d.d. er det 4 legestillinger, hvorav 2 overlegestillinger og 2 LIS-stillinger. I tillegg kan LIS i andre spesialiseringsløp (allmenntilleggsmedisin, psykiatri) tilbys gjennomstrømningsstilling ved Russeksjon Narvik. Per d.d. er en LIS og en overlege også spesialist i allmenntilleggsmedisin. Det er 4 psykologstillinger, hvor det tilstrebes at minst en er psykologspesialist. Det er 2 fagutviklingsstillinger. I tillegg er det ansatt spesialsykepleiere, vernepleiere, ergoterapeut, kunstterapeut, barnevernspedagoger, sosionomer og miljøarbeidere. Det er ved begge enhetene fokus på brukermedvirkning og at pasienten er en del av sitt eget behandlingsteam (miniteam-modell). I dette teamet inngår pasient, behandler (sykepleier, vernepleier, sosionom, barnevernspedagog), miljøkontakt, lege og psykolog. Leger inngår i tverrfaglige team som samarbeider gjennom hele behandlingsforløpet til pasienten.

4.6 Fysisk utforming, medisinsk teknisk utstyr

Spesialister og LIS har egne kontor i fløy hvor også øvrige behandlere, psykologer og seksjonsleder har kontor. Det er i tillegg egne undersøkelsesrom på henholdsvis

avrusningsenhet og døgnenhet. Det er avsatt egne kontorer for mottak av polikliniske pasienter, men disse pasientene kan også tas imot på behandlers eget kontor. For utredning og vurdering av somatisk helse er undersøkelsesrom godt utstyrt for å håndtere de vanligste undersøkelser, med tilgang til EKG-apparat, blodsukkerapparat, CRP-apparat, blodtrykksmålere, saturasjonsmålere, utstyr til i.v. væskebehandling, spirometri og 24-timers blodtrykkmåling. Blodprøver tas i avdelingen, og leveres/hentes til laboratorium ved Narvik sykehus. Undersøkelser som ikke kan gjøres i egen avdeling, utføres på Narvik sykehus etter henvendelse/tilsynsanmodning.

4.7 Bibliotekjeneste og litteraturtilgjengelighet

Russeksjon Narvik har gått til innkjøp av en rekke faglitteratur. Sykehuset har også gjennom Universitetet i Tromsø tilgang på en rekke online tidsskrifter. Det holdes jevnlig kurs i litteratursøk, som ledd i Felles kompetansemål.

4.8. Utdanningsforløpet i Russeksjon Narvik

4.8.1 Russeksjon Narvik som læringsarena for LIS

Russeksjon Narvik som læringsarena vil, kombinert med et års tjeneste ved Senter for psykisk helse og rus Ofoten (SPHRO), kunne tilby utdanning slik at alle læringsmål i spesialiteten kan oppnås i Narvik. Seksjonens utdanningsløp dekker 4 års tjeneste innen TSB inklusiv avrusning med akuttvurderinger, døgnbehandling, poliklinisk virksomhet inkludert LAR, samt 1 år tjeneste innen psykisk helsevern. Etter de nye spesialistreglene er det ikke lenger tids- eller stedskrav til tjenesten foruten forskriftens krav om minstetid for LIS 2/3 som er 5 år. For bedre forutsigbarhet har man valgt en veiledende rotasjonsplan. Denne evalueres og redigeres hver 6. måned i halvårsevalueringer. Russeksjon Narvik har en udifferensiert pasientsammensetning og totalt 30 sengeplasser, noe som gir en unik mulighet til å få bred erfaring med pasienter i ulike aldre og med ulike rusmiddellidelser på ett sted. Både LIS og overleger har ansvar for oppfølging av pasienter på begge enheter ved Russeksjon Narvik, og vi vurderer at muligheten til å følge pasienten over tid legger til rette for et godt læringsmiljø - samtidig som pasienten får kontinuitet under sin innleggelse ved å ha oppfølging av det samme behandlingsteamet gjennom hele forløpet. Modellen krever godt samarbeid i behandlingsteamet med god veiledning fra supervisører, ofte både psykolog og overlege. Den integrerte modellen vurderes å ha sterke sider som læringsarena, noe Rusavelingen anser verdifull og tilstrekkelig for spesialistutdanningen i Rus- og avhengighetsmedisin.

4.8.2 Avrusning/døgnenhet

LIS i Narvik vil av organisatoriske årsaker ikke være ansatt på en enhet av gangen, men man estimerer at 50 % av tjenesten i løpet av ett år vil finne sted på Avrusningsenhet og 50 % på Døgnenhet. Begge enhetene tilbyr behandling til pasienter med alle typer misbruks- og avhengighetslidelser. LIS vil også møte pasienter med ulike psykiatriske tilleggslidelser,

utviklingsforstyrrelser og somatiske lidelser. Det gjøres somatiske avklaringer på alle nye pasienter, jfr anbefalinger i Somatisk helse og levevaner/pakkeforløp.

Som læringsarena vil tjeneste i Avrusningsenheten gi LIS bred erfaring i diagnostikk og håndtering av somatiske komorbide lidelser samt komplikasjoner til alvorlige ruslidelser – både av nevrologisk og indremedisinsk art. LIS får god kunnskap om og erfaring med abstinensvurderinger og behandling. Ved at LIS har ansvar for pasienter både i avrusningsfase og over i døgnbehandling får de muligheten til å følge pasienten gjennom hele behandlingsforløpet. Leger og psykologer har tett samarbeid og vil kunne samarbeide om vurdering, utredning og behandling av eventuelle psykiske lidelser. En stor andel av pasientene har somatiske tilleggslidelser som enten oppdages under innleggelsen eller er underbehandlet før innleggelsen. LIS vil i løpet av tjenesten få erfaring med håndtering av mange ulike somatiske tilstander. Det vil regelmessig oppstå situasjoner hvor det er behov for samarbeid med somatiske og psykiatriske avdelinger, og LIS vil få god erfaring med vurdering av behov for tilsyn eller overføring til andre avdelinger.

4.8.3 Akuttvurderinger

LIS vil også gjøre akuttvurderinger på Avrusningsenheten, dels også poliklinisk via tilsyn i somatisk og psykiatrisk avdeling. Høsten 2024 skal Russeksjon Narvik inn i Nye Narvik sykehus, og seksjonen vil da også få egne definerte akutt- og utredningssenger. I påvente av overgang til nytt sykehus gjør Russeksjon Narvik også akuttvurderinger, og tar imot pasienter til akuttinnleggelse der det vurderes nødvendig. Det anses nødvendig at man har denne muligheten på grunn av store avstander i regionen. Russeksjon Narvik tar også imot pasienter med vedtak om HOTL §10.2 og 10.3 akutt.

4.8.4 Poliklinikk

LIS vil i minst ett år ha et særlig ansvar for oppfølging av LAR-pasienter poliklinisk, og vil oppnå grunnleggende kompetanse innen substitusjonsbehandling med opioider. LIS vil samtidig kunne følge opp pasienter med øvrige ruslidelser poliklinisk før og/eller etter innleggelse. Det tilstrebes at LIS har noe fartstid i avdelingen før LIS får ansvar for LAR, og det vil alltid være en overlege/spesialist som har det overordnede ansvaret for pasienter i LAR. LIS vil også følge opp både vurdering av LAR, medikamentoppstart -og avslutning samt medikamentendringer under tjeneste i avrusnings- og døgnenhet. Det avholdes egne LAR-møter hver 14. dag hvor ansvarlig LIS leder møtet sammen med overlege. LIS vil også som hovedregel delta på alle oppstartsmøter i LAR. Voksenpsykiatrisk LIS vil få erfaring med arbeid i ansvarsgruppe og kontakt me Voksenpsykiatrisk poliklinikk har eget Rusteam, og det vil også være mulig for LIS å kunne følge opp polikliniske TSB-pasienter under psykiatriåret, da også under veiledning av individuell veileder/spesialist ved Russeksjon Narvik.

4.8.5 Vaktordning

Rusavdelingen har felles vaktordning for Russeksjon Narvik og Russeksjon Tromsø. Per d.d. deltar kun LIS ved Russeksjon Tromsø i forvaktssjiktet, mens overlege og kst overlege/LIS ved Russeksjon Narvik deltar i bakvaktssjikt. På vakt møter man mange ulike problemstillinger fra avdelingens sengeposter, henvendelser fra kommunale instanser og henvendelser fra leger i primær- og spesialisthelsetjenesten. Det jobbes med å innlemme også LIS ved Russeksjon Narvik i gjeldende vaktordning for leger i avdelingen. Per d.d. går forvakt 6-delt vakt, bakvakt 7-delt. Etter ordinær arbeidstid mottar vakthavende lege henvendelser per telefon, og har utrykningsplikt dersom tilstedeværelse vurderes nødvendig – da med 2 timert utrykningstid.

4.9 Psykiatri

Det er opprettet samarbeid med Senter for psykisk helse og rus Ofoten, hvor LIS tilbys 6 mnd tjeneste tilknyttet ambulant akutt team og 6 mnd tjeneste ved Døgnpost psykiatri, alternativt Voksenpsykiatrisk poliklinikk. Under tjeneste i psykiatrien vil det også være mulig å følge opp noen polikliniske pasienter på VPP, deriblant TSB-pasienter i Rusteam. LIS vil under tjeneste ved SPHRO tildeles veileder i avdelingen som er spesialist i psykiatri, i tillegg til veiledning av individuell veileder på Russeksjon Narvik.

4.10 Organisering av supervisjon

Ved Russeksjon Narvik samarbeider nye LIS tett med mer erfaren/erfarne LIS og overleger, med nær daglig supervisjon fra starten av. Russeksjon Narvik har alle enheter samlokalisert og miljøet er oversiktlig. Det er korte avstander og leger samarbeider tett både med faglige drøftninger, konsultering og generell kollegial støtte. Det er regelmessig kontakt mellom LIS og overleger i det daglige, både ved morgenmøte, kardexmøter, poliklinikk møter, lege-psykologmøter, behandlingsmøter, drøftinger av pasientkasus og ad hoc supervisjon. Det er også tverrfaglige møter ukentlig på enhetene. Supervisjonen foregår dermed parallelt med den kliniske hverdagen og det er lav terskel for kontakt med mer erfaren kollega. Det forventes at LIS konsulterer mer erfarne kollegaer ved usikkerhet, uerfarenhet og særlig ved alvorlige og krevende behandlingsforløp. Behovet for supervisjon avtans gradvis, men også erfarne LIS vil motta supervisjon. Alle spesialister forventes å bidra i opplæringen. Overleger i bakvakt vil også fungere som supervisor for LIS i vakt.

4.11 Andre læringsarenaer

Dersom LIS ønsker å ta deler av tjenesten ved Russeksjon Tromsø, vil det forsøkes å legge til rette for dette og samkjøre med rotasjonsordning for LIS ved Russeksjon Tromsø. Det samme gjelder dersom LIS ønsker å ta psykiatridelen ved en av de andre godkjente læringsarenaene i Psykisk helse - og rusklinikken ved UNN.

4.12 Et standardisert utdanningsløp ved Russeksjon Narvik (RN):

Periode (år)	Avdeling/enhet	Tjeneste	Læringsmål
1.-3.	Avrusning RN	50 % ved avrusningsenhet inkl. akuttvurderinger	001, 002, 003, 004, 005, 006, 008, 009, 010, 012, 013, 014, 015, 016, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 024, 030, 032, 033, 034, 037, 045, 046, 047, 048, 049, 050, 051, 052, 053, 054, 055, 056, 057, 058, 59, 061, 062, 065, 070, 071, 073, 074, 075
	Døgn RN	50 % ved døgnenhet	001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 010, 011, 012, 013, 014, 015, 016, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028, 029, 030, 031, 035, 036, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043, 044, 045, 060, 061, 062, 063, 064, 065, 066, 067, 068, 072, 073, 074, 075
4.	LAR Poliklinisk oppfølging	Ansvar for LAR (sammen med ansvarlig overlege), samt oppfølging av polikliniske pasienter i forkant av innleggelse og eventuelt etter innleggelse.	001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 010, 011, 012, 013, 014, 015, 016, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028, 030, 031, 035, 036, 045, 059, 060, 061, 062, 063, 064, 065, 066, 067, 068, 069, 070, 071, 072, 073, 074, 075
5.	Psykiatri.	Tjenesten tilbys ved SPHRO. 6 mnd akutt ambulant team, 6 mnd døgnenhet (alt. VPP). Alt. ved en av de andre godkjente læringsarenaene i Psykisk helse- og rusklinikk UNN.	007, 014, 015, 017, 018, 025, 026, 027, 028, 029, 031, 035, 036, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043, 044, 074, 075 Det vil også være mulighet til å følge opp noen pasienter ved VOP/Rusteam parallelt med tjeneste ved AAT og døgnenhet. Veileder ved Russeksjon vil også veilede LIS under psykiatriåret.

5. KONTAKTINFORMASJON

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med:

- Avdelingsleder Ruben Sletteng, (Ruben.Sletteng@unn.no, 91880861)
- Seksjonsleder Geir Hugo Bolle, Russeksjon Narvik (Geir.Hugo.Bolle@unn.no, 41363301)
- Seksjonsleder Hanne Nergård, Russeksjon Tromsø (Hanne.Jorid.Nergard@unn.no, 41239174)
- Overlege Reidar Høifødt, utdanningsansvarlig overlege (Reidar.Hoifodt@unn.no, 99230322)